

סיפורי מעשיות – למה?

אלוקים מתגלה דרך סיפורי מעשיות

1. שיחות הר"ן אות נב

מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך פי מלא כל הארץ כבודו, ואפילו מספורי הגוים צועק גם כן כבוד השם יתברך, כמו שכתוב: "ספרו בגוים כבודו". שאפילו בספורי הגוים צועק, כבוד השם יתברך, פי כבודו יתברך צועק תמיד וקורא ומרמז להאדם שיקרב אליו יתברך.

2. חיי מוהר"ן אות רמג

וקצת היה מוכן ומרמז למי שזכה לעמד לפניו ולדבר עמו כי כל המיני ספורים שיש בעולם וכו' שמספרין העולם הכל היה בא לפניו וגם כל המעשיות הנדפסים העולם הכל היו לפניו. והיה חפץ בכל פעם שיספרו לפניו חדשות מעסקי העולם כי היה יכול להעלות ולעשות עבודה נוראה ונעלמת מאד בכל הספורים שבעולם... כי כמה פעמים זכינו לשמע תורה נפלאה מעין השיחה והספורים שספרנו עמו מקדם... ובקש שיספרו לפניו בכל פעם חדשות ואמר שאינו יודע איך אפשר לחיות בלא חדשות.

3. סיפורי מעשיות, הקדמה

קדם שספר מעשה ראשונה שבספר זה, ענה ואמר: בספורי המעשיות שהעולם מספרים יש בהם נסתרות הרבה ודברים גבוהים מאד, אך שנתקלקלו המעשיות, כי חסר מהם הרבה, וגם נחבלבלו ואינם מספרים אותם כסדר, כי מה ששייך בתחלה מספרים בסוף, וכן להפך, וכיוצא בזה... ודע, שהמעשיות שספר רבנו, רבים ככלם הם מעשיות חדשות לגמרי שלא נשמעו מעולם, רק הוא בעצמו ספרם מלבו ודעתו הקדושה, כפי ההשגה העליונה שהשיג ברוח קדשו, שהיה מלביש אותה ההשגה באותה המעשה. והמעשה בעצמה היא מראה נוראה והשגה עליונה מאד שהשיג וראה במקום שראה. וגם לפעמים היה מספר מעשה מהמעשיות שמספרין העולם, אבל הוסיף בהם הרבה והחליף ותקן הסדר, עד שנסתנה ספור המעשה לגמרי ממה שהעולם מספרין.

סיפורי מעשיות – מעוררים את השומעים

4. חיי מוהר"ן כד

פעם אחת באנו אליו אני וחברי רבי נפתלי סמוך לשבועות תקס"ה... וספר לנו אז שחלם לו שהיה שבועות והיינו כלנו בדרךנו בכל שנה להתקבץ אליו על חג השבועות. ולא היה יכול לומר תורה כלל והיה מבזה ומיסר אותנו מאד ואמר כי הכל

בשבילנו שמחמת עביותנו וכו' אינו יכול לומר תורה... והוכיח אותנו מאד ועל ידי זה נתעוררנו כלנו בתשובה גדולה.

5. סיפורי מעשיות, הקדמה

באותו הזמן שהתחיל רבנו ז"ל לעסק בספורי מעשיות, אמר בפרוש בזה הלשון: "הנני אתחיל לספר מעשיות" (איך וועל שוין אן הייבן מעשיות דער צילין). וכונות דבריו היה, כמו שאמר: מאחר שאינו מועיל לכם לשוב אל ה' יתברך על ידי התורות והשיחות הקדושות וכיוצא בזה - מה שעסק ביגיעות גדולות כל ימיו להשיבנו אל ה' יתברך באמת לאמתו, ומאחר שאינו מועיל כל אלה, על כן הוא מתחיל לעסק בספורי מעשיות.

6. חיי מוהר"ן אות כד

העולם אומרים שספורי מעשיות מסגל לשנה. ואני אמרתי שעל ידי ספורי מעשיות מעוררין בני אדם משנתם.

7. מגילה יג ע"ב

"ישנו עם אחד" - ישנו מן המצוות.

8. ליקוטי מוהר"ן תורה ס אות ו

פי יש בני אדם שישנים את ימיהם ואף שגדמה להעולם שהוא עובד את ה' ועוסק בתורה ובתפילה אף על פי כן הוא בבחינת שנה כי כל עבודתו נשאר למטה פי היא בלא חיות ושכל ואין להשם יתברך נחת ממנה ואינה יכולה להתרומם ולעלות למעלה. ויש שנפלו לבחינת שנה על ידי תאוות ומעשים רעים... וצריכין לעוררו משנתו ואי אפשר לעוררו כי אם כשנתעורר תחלה קצת מעצמו פי צריך אתעוררת דלתתא. רק כשנתעורר מעצמו אם לא היה מעוררין אותו היה נשאר ישן יותר על כן תכף כשנתעורר צריכין להראות לו פניו ולהלביש לו את הפנים בספורי מעשיות.

9. כתר שם טוב ח"א קמד

מהבעש"ט [ושמעת] משל [ממורי] למלך ששלח בנו יחידו למרחקים כדי שיהיה לו אח"כ יותר תענוג, וברכות הימים נשכח מבן המלך כל תענוגי המלך. ושלח אחריו ולא רצה לחזור לאביו, וכל מה ששלח המלך יותר שרים חשובים אחריו לא הועילו כלום. עד שהיה שם שר אחד חכם שכסות ולשון שינה כדמות הבן ההוא, ונתקרב אליו במדריגתו, והשיבו אל אביו. וזהו התלבשות התורה בסיפורים גשמיים.

סיפורי מעשיות - למה? (2)

הורדת הסוד מעולמות עליונים

לזרים אשר אינם מאנשי-שלומנו. וגלה קצת טעמים על זה, והינינו נזקרים בזה מאד להסתיר ולהעלים מאד הקונטרסים שנכתבו...

5. חיי מוהר"ן קפד

וביום חמישי נגמר פריכת הספר והבאתיו לפניו מכרף. ענה ואמר: עדין אין אתה בשמחה, יהיה זמן שתדע גדלתי. ואז גלה לי מענין הספר הנ"ל שיש לו, שהוא הספר שזכיתי להעתיקו ואחר-כך צוה לשרפו.

6. חיי מוהר"ן קעד-ה

וצוה עליהם לנסע בפירות ולומר בכל עיר ועיר מעט מזה הספר וגם צוה עליהם לקח איזה קונטרסים מכתב-יד של התורות שגלה שנדפסו בספר לקוטי מוהר"ן וישאירו בכל עיר איזה דפין מהם... והשביע אותם אז שלא יגלו הדבר לשום אדם.

7. כוכבי אור אנשי מוהר"ן אות כה עמ' נט

מה שעבר על רבי יודיל ורבי שמואל אייזיק ז"ל בעת שנסעו בפקודתו עבור השתדלות בתעלומותיו למהר גאלתנו... שמעתי שצוה עליהם שיאמרו בכל עיר ועיר דף אחר מהספר הנשרף, ומספר ליקוטי מוהר"ן ישאירו דף אחד בכל עיר ועיר וכו'... אך עברו עליהם מניעות רבות מחמת עניות שכלה אצלם הממון, ובבתים לא רצו לתן להם מחמת שאמרו שהם בריאים ויכולים לעבוד, וגם חשדום לגנבים וכו', ולא גמרו הענין.

8. חיי מוהרנ"ת ט

ואמר שהוא דרכי השם שאי אפשר להבין הינו שיש דרכי השם שאי אפשר להבינם שהם בחינת צדיק וטוב לו צדיק ורע לו... וספר אז מענין מה שמוכא ב"שכחי האר"י ז"ל, שפעם אחת הפציר אותו הרבה הרב רבי חיים ויטאל זכרוננו לברכה שיגלה לו סוד אחד, ולא רצה האר"י כי אמר שהוא ספנה גדולה לפניו והפציר אותו הרב רבי חיים ויטאל הרבה, ומחמת זה היה מקרח לגלותו... ואחר כך תקף כשגלה זה הסוד נעשה בנו חולה ונפטר מחמת זה רחמנא לצלן... וספר אז כל זה לענין יסוריו מבניו ויוצאי חלציו שכל יסוריו הוא מחמתנו, מחמת שעוסק לקרב אותנו להשם יתברך.

9. שיחות הר"ן אות קפט

שוב שמעתי מאיש אחד מאנשי ששמע גם כן מרבנו זכרוננו לברכה ענין זה בעת שנסתלק אצלו בנו הקטן שלמה אפרים, זכרוננו לברכה. שאמר שיש לו יסורים בשבילנו. הלא האר"י זכרוננו לברכה לא גלה כי אם סוד אחד היה לו ענש, מכל שכן שאני גליתי לכם כל כך סודות רבות כאלה.

1. הקדמה לסיפורי מעשיות

אבל באמת יש בהמעשיות שמספרים העולם דברים נעלמים גבוהים מאד והפעל שם טוב וצוק"ל היה יכול על ידי ספור מעשה ליחד יחודים, כשהיה ראה שנתקלקלו צנורות עליונים, ולא היה באפשר לתקן אותם על ידי תפלה, היה מתקנם ומיחדם על ידי ספור מעשה.

2. ליקוטי מוהר"ן קסד

לפעמים ההכרח לתן להחולה איזה סם, אשר אם יתנו לו הסם בעצמו כמו שהוא, ימות החולה בלי ספק. על כן ההכרח לערב הסם בדברים אחרים. כן יש אנשים, שאי אפשר לגלות להם פנימיות התורה הצריך לרפואתו, על כן ההכרח להלביש לו פנימיות התורה בדברי תורה אחרים. ולפעמים גם זה אינו יכול לקבל, אף אם ילבישו בדברי תורה אחרים. על כן מלבישין התורה בספורי דברים חיצוניים למען יוכל לקבל הרפואה הגנוזה שם. כי גם התורה בעצמה מלבישת עתה בספורי מעשיות, מחמת שלא היה אפשר למסרה כמות שהיא.

3. ליקוטי הלכות נדרים, אות ד-ה

ועל כן לא התחיל את התורה ממצות כי אם מ"בראשית", ומספר כמה מעשיות ומלביש בהם את התורה שהוא כל דברי התורה הקדושה מבראשית עד "החדש הזה לכם" שהיא מצוה ראשונה... כי אז עדין היה קדם מתן תורה שעדין לא התחיל להתגלות שום פנים מהתורה, והיתה עדין כל התורה בהסתם ובהעלם גדול, על כן לא היה באפשר להמשיך ולהאיר מיד ספורי מעשיות הגבוהים של שנים קדמוניות הנ"ל

צמיחה וקיסרוג

4. חיי מוהרנ"ת ט

בחרף שנת תקס"ה הנ"ל צוה עלי לחזר ולהעתיק פסדר כל התורות שלו שהיו כתובים אצלי בקונטרסים מפזרים כמו שנכתבו בעת כתיבתם אחר אמירת התורה מיד וצוה לחזר ולהעתיקם שהיו נכתבים פסדר שהיו ראויים לכתבם... ואני כתבתי על הספר ונמשך כמו רבע שנה עד אחר פסח סמוך לשבועות, ואף על פי כן בכל אותה העת לא גלה דעתו שרופצה להדפיסם ולגלותם בעולם, כי בכל אותה העתים היה דרכו להזהיר הרבה לכלי לגלות תורתו

חיי מוהר"ן קעו

ואמר, ידעתי כשנסתתי זה הספר ליד האנשים הנ"ל, שיקחו עצמם ויתגברו על התינוק הזה (הינו המקטרגים).

1. חיי מוהר"ן תקפג

ואלמלי היו זוכין העולם שיהיה נשאר מרבנו זכרוננו לברכה בן הממלא מקומו, כבר היה העולם נתפתק על מלואו ותקונו ושלמותו על צד היותר טוב.

2. שיח שרפי קודש ח"ב, קלב

כשבא רבי יודל לשמחת הברית של רבי שלמה אפרים בן רבנו, היה לבוש בבגד חדש, כשראהו רבנו פנה אליו בשמחה ואמר לו: "עם הבגד הזה עוד תקבל פני משיח". אחר-כך כשנפטר הילד, אמר רבנו: "משיח כבר לא יבוא עד מאה שנה ודאי", שאלו רבי יודל: "הרי אמרתם לי שאקבל פני משיח עם הבגד הזה? ענה לו רבנו: "כך אמרתי אז, והיום אומר אני אחרת".

3 מגלה עמוקות על התורה פ' צו, אופן פד

הראה הקב"ה למשה אלף יומין דחול, וגם תרין משיחין הם עולים לחשבון אלף, כי משיח בן יוסף הוא תינו"ק יונ"ק משד"י אמ"ו ובגימטריה תקס"ו. [566]

4. חיי מוהרנ"ת סימן יא

סמוך לפטירת הילד הקדוש והנורא של אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה, היינו אצלו על העליה שהיה על ביתו וספר עמנו מענין גדל צערו ויסוריו הגדולים והעצומים שיש לו מכל צד ומצדי צדדים. וספר קצת בענין זה שיש לו יסורים רבים וגדולים מאד מבפנים ומבחוץ, והינו שהוא עצמו יש לו יסורים גדולים ועצומים כי יש לו חולאת קשה וכאב גדול ויסורים גדולים בגוף וגם בתוף וכו' וכן מבחוץ היו לו יסורים עצומים מעצם המחלקת הגדול שהיה עליו כל ימיו חנם על לא דבר... ובתוף דבריו ענה ואמר: מה אתם יודעים מה גדול ועצום השבר הזה שהיה בעולם ענין הסתלקות הילד הנ"ל. כל לבי נשבר ונפק ממקומו והתחילו הדמעות הקדושים לירד על לחייו, ותכף ומיד ברחנו מלפניו מעצם הבושה שנפל עלינו על שראינו בכיתו בפנינו, ונדמה לנו כאלו נהפך כל העולם ונחרב.

5. חיי מוהר"ן קנא

בשנת תקס"ו בחדש סיון נפטר בנו הילד שלמה אפרים זכרוננו לברכה... ואז, באותה השנה, התחיל לספר ספורי מעשיות הנפסים עתה, ואמר: עתה אתחיל לספר מעשיות. ואז אמר בראש השנה שאחריו מיד שהוא ראש השנה תקס"ז התורה "פתח רבי שמעון" בסימן ס, שמדברת מספורי מעשיות. וכו'.

6. חיי מוהר"ן קסט

בלמברג בין פורים לפסח בשנת תקס"ח הלך אל חדר מיוחד ובהם הרבה מאד שם וקרא לר' שמעון ודמעתו על לחייו ונאנח ואמר אין עם מי להתיעץ. וספר לו אז מענין באשר שיש לו ספר בביתו שאבד אשתו ובניו בשביל זה כי נסתלקו עבור זה, ומסר נפשו על זה ועכשיו אינו יודע מה לעשות. והענין הזה כי ראה שמכרח להסתלק שם בלמברג אך אם ישרף זה הספר יוכל לחיות. ועל-כן היה רבנו זכרוננו לברכה מספק ולא ידע לתת עצה בנפשו מה לעשות, כי היה צר לו מאד לשרף זה הספר הקדוש והנורא מאד אשר מסר נפשו על-זה וכו'... צר לי מאד לשרפו כי אין אתה יודע גדל יקרת קדשותו של זה הספר ואנכי אבדתי אשתי הראשונה ובני וכמה יסורים עצומים שהיו לי בשביל זה וכו' והיה בוכה מאד מאד... ואמר רבנו זכרוננו לברכה: שזה הספר לא יהיה עוד בעולם, חבל על דאבדין בעוונותינו הרבים אבדה שאינה חוזרת, ואמר שזה הספר בהכרח לשרפו. וזה הספר לקוטי מוהר"ן יהיה נדפס ויתפשט בעולם.

7. חיי מוהר"ן קעט

כשבא מלמברג אמר אני דומה כמו חוני המעגל שישן שבעים שנה.

8. ליקוטי הלכות, חו"מ הלכות גניבה ג,א.

ספורי מעשיות שהצדיק מלביש בהם את הפנים של תורה... כי החיצונים האוחזין בו לא יניחו אותו לצאת. על כן צריך להלביש את פניו כדי לשנותו שלא יכירו בו, בבחינת "משנה פניו ותשלהו". שעל ידי שמשנין את פניו ומלבישין לו פניו של תורה שאבד בספורי מעשיות על ידי זה "ותשלהו", כי על ידי זה אין מפריץ בו [החיצונים] ומניחין אותו ושלחין אותו ויוצא לחפשי מהם וכו'.